

DISSERTATIO ACADEMICA
ANIMADVERSIONES QUASDAM
DE
POËSI ALEXANDRINA
SISTENS.

Quam
Conf. Ampl. Fac. Phil. Reg. Acad. Ab.
Publico Examini modeste offerunt

JACOBUS JON. ESTLANDER,
Philosophia Magister

G

Respondens

PETRUS ULR. SADELIN,
Stip. Bilmark. Østroboiniensis.

In Audit. Phyl. die XXIX Nov. MDCCCVI.
Horis a. m. solitis.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIANIS.



§. I.

Si vel ad ortum & progressus Scientiarum Litterarumque elegantiorum, vel ad loca gentesque earundem cultura celebres, animum paullo attentius advertamus, non poterimus quin fata mutationesque laudatarum disciplinarum maximopere miremur. Modo enim blande fotæ studioseque cultæ claruerunt, modo neglectæ despectuque habitæ jacuerunt; modo perpetuum sibi elegisse vilæ unam apud gentem domicilium, inopinanter fugam capessere & alias valde diversas petere coactæ fuerunt hospitas gentes; idque constanti adeo vicissitudine, ut qui ferentior interdum illis affulgeret dies, mox nubibus atris copertus non nisi caliginem saepe impenetrabilem reliquerit. Tale fere fuit fatum Scientiarum Litterarumque, cum post mortem ALEXANDRI MAGNI Græcia, & discordia levitateque sua, & ambitione ducum ALEXANDRI hanc leviter vexaretur. Quæ enim

A

enim

enim hucusque Scientiarum Litterarumque laude inclarerat, mortuo ALEXANDRO, non nisi strepitu armorum & civilibus disensionibus implebatur, quibus illæ perterritæ fugere novumque ad ripas Nili quærere habitaculum cogebantur. Quod quidem fatum præ ceteris Poësi accidit, Helicona & Parnassum deserere jussæ & a pristino culmine misere turbatae. Quibus enim sensibus vividis, qua phantasia fœcunda, qua nativa elegantia, & quo denique judicio maturo Græca Poësis maxime inclaruit, ea omnia, quamvis ad summam canendi artis absolvendam apprime necessaria, vix alibi æque perfecta reperies. Quis enim vel HOMERUM, vel PINDARUM, vel SOPHOCLEM vel EURIPIDEM notum sibi habet, qui huic non consentiat laudi? Quo autem modo Musæ Græcia extorres primorum PTOLEMÆORUM tempore Alexandriæ fuerint cultæ, nonnullis plenius illustrare conabimur animadversionibus; quod vero quo successu fecerimus, judices L. B. haud immemor difficultatum, quæ obscura sæpeque ancipiuntur Historia.

§. II.

Qui vel situm urbis vel liberalitatem PTOLEMÆORUM consideraverit, nullam Scientiis Litterisque Græcia profugis neque aptiorem neque præstantiorrem optari potuisse sedem, quam quæ illis Alexandriæ præbebatur, facile existimabit. Hæc enim urbs commercium inter terrarum partes tum cognitas ferre

re omnes exercens, & forum gentium quam maxime disjunctarum commune evadebat, & divitias opesque immensas sibi comparaverat. PTOLEMÆUS LAGI vel SOTER *Bibliothecam* longe maximam antiquioribus temporibus, auctam scilicet paullatim usque ad septingenta voluminum millia, semperque in usum eruditorum patentem, & PHILADELPHUS *Museum* ad Scientiarum Litterarumque cultores tuendos, exhortandos præmiisque ornandos paratum, exstruxerunt a). Sciendi præterea cupiditas PTOLEMÆORUM nullis pepercit sumtibus, quibus ambitus disciplinarum dilatari novisque augeri incrementis posset, quod quidem STRABO & DIODORUS testantur b);

A 2

ut

a) De *Biblioteca* videsis STRUVIUM *Introd.* in *notitiam rei litterar.* Et usum *Biblioth.* cap. 2. §. 8. FLUTARCHI *Apophleg.* *Regum* Tom. VI p. 717 Et de *Exilio* Tom. VIII. p. 374, GELLII Noct. Attic. Lib. VI. c. ult. Et AMMIANUM MARCELLINUM XXII. extr. Ex EPIPHANE *de mens.* c. 9. comparato cum DIOGENE LAERTIO V. 75—78 quoque ad mortem PTOLEMÆI PRIMI supra quinquaginta librorum millia jam adfuisse colligitur; cui numero filium PHILADELPHUM viginti millia sensim addidisse Author est ISIDORUS *Origin.* Lib. 6. c. 3. De *Museo* autem cfr. STRABON. XVII. 793. d. Et de *Museo Alexandriano* in GRONOVII *Thef. Græc. Antiq.* Vol. VIII. p. 2741. SAM. PITISCUS vero *commentario* in Svetonii *de Tib. Claud.* cap. XLII. institutionem Musei ad PTOLEMÆUM PRIMUM refert, sine tamen ratione satis sufficiente.

b) Vide STRAB. XVII. p. 789 d. & DIODOR. III. 18. p. 187.

ut nihil quo plaga Ægyptiaca Scientiis jucunda evaderet Alexandriæ deesse videretur. Quare & disciplinæ severiores, quæ intellectus quam phantasiæ ope magis gaudent, quæque indefessa diligentia & prudenti rerum jam cognitarum usu & dispositione crescunt, haud paucæ felici ibidem excultæ fuerunt successu; ut præ ceteris *Grammatica, Philologia, Mathesis, Astronomia & Geographia* c).

§. III.

Hæc tamen commoda, Scientiis grata, nihil ad juvandas elegantiores Musas contulerunt. Quo enim splendore Alexandriam ingressæ fuerant, eum tantum absuit ut servarent, ut brevi amitterent, & a pristina sublimi simplicitate cautaque & felici audacia deflectentes, nil sequerentur, nisi quod insolitum, exquisitum, mirum & portentosum fere videretur. Quod autem ne fieri quidem aliter potuit, cum ipsi earundem cultores, fatali quadam errore abrepti, totum in fabulis vetustissimis eruendis, moleque eruditionis indigesta & ad deprimendum magis quam elevandum ingenium apta comparanda, seetandisque inanibus argutiis studium ponerent. Accesit infausta quæ-

c) Notissimi quidem sunt, & bene de Scientiis meriti Alexandrinorum plures, ut ZENODOTUS, CALLEMACHUS, ARISTARCHUS, HYPICLES, CONON & ERATOSTHENES, preter alios. Pauca tamen operum ab iis profectorum nobis concescit invida fortuna.

quædam πολυπραγμοσυνη & multifariæ eruditioñis
aucupium, ut nemo fere eset laude insigni Poëta,
qui non simul nomine *Grammatici*, *Philologi* & *Phi-
losophi*, sæpe etiam *Mathematici* & *Astronomi* incla-
rescere averet; ut ex. c. ERATOSTHENES, qui in o-
mni fere versatus fuit eruditioñ pulvere d). Qua qui-
dem copia eruditioñ superstructi vix nisi externa
carminis forma opus esse putarunt ad merendum ap-
plausum & satisfaciendum sæculi genio; quod cultæ
fermonique ligato aptissimæ orationis Græcæ facul-
tate, ultra quam oportuisset, & facile & feliciter ad
sequebantur, imminuta scilicet jam veræ Poëseos di-
gnitate & ex acumine tantum atque novitate senten-
tiarum, nec non metrico constructionis habitu, quam
ex ingenii vere felicis divitiis potius judicata. Sed
non in ornandis tantum carminibus, verum etiam in
argumentis eligendis a recto tramite desciverunt
Scholæ Alexandrinæ Poëtæ, talia plerumque quæ-
rentes, quæ vel ad doctrinam ostentandam valerent
plurimum, vel extra terminos Poëseos posita ad do-
cendum quam ad movendum atque delectandum ma-
gis pertinerent e). Mirum itaque non est, si frustra
apud

d) Valde utique nota est magna illa doctrinæ copia, quam
sibi comparavit ERATOSTHENES; unde etiam alii eum
πενταθλον, alii *Πιατονem alterum*, alii *Βητα* (quod si non
palmam antiquioribus præriperet, secundum tamen tene-
ret eruditioñis gradum) appellarunt. Vide FABRICIUS
Biblioth. Grac. Vol. IV. c. XX. p. ns ed. Harl.

e) Der dankbare Stoff, den Homer, Hesiod, Sophokles

apud eos quæras vel sublimia quædam cogitata, vel allegorias aliasque figuræ subtileæ, sobrias & rei rationi aptas, vel colores quosdam vividiores, quibus potuissent sensus & phantasia Auditorum Lectorum-
ve potentius affici & ad veram pulchritudinem infor-
mari. De omnibus igitur Alexandrinorum Poëtis
valet, quod jam **LONGINUS**, insignis inter veteres
fanioris eloquentiæ judex, acute innuit de **APOLLO-
NIO RHODIO & ERATOSTHENE**, contendens, eos
neque memorabili quadam sese distinguere præstan-
tia, neque magnam singularemque mereri laudem f).

Quod

und andere der Bearbeitung unterwarfen, jene bekannten und der poëtischen Darstellung so empfänglichen Mythen und allgemein anziehenden, aus dem gewöhnlichen Leben entlehnten Gegenstände sind für sie nicht dankbar genug, sondern erscheinen ihnen zu gemein und alltäglich. Der epische und dramatische Dichter sucht ausschweifende, abenteuerliche und schreckliche Geschichten; der Hymnendichter ergreift am liebsten unbekannte und seltne Fabeln, und dem didaktischen ist kein Stoff willkommener, als der gelehrte, schwierige und ausserhalb den Gränzen der Poëlie liegende. Vide **MANSO** *Vermischte Schriften* Erster Theil. p. 312.

f) Οὐδὲν ἡττον ὅμοι τὰς μείζους ἀρετὰς, εἰ καὶ μὴ ἐν πᾶσι διομαλιζοίεν, τὰ πρωτεῖον Φῦφον μᾶλλον αἱ φέρεσθαι, κανὸν εἰ μὴ δὶ ἐνὸς ἑτερού, τε μεγαλοφροσυνής αὐτῆς ἔγειν. Εἴ πειτο γε καὶ ἀπτωτος ὁ Ἀπόλλωνος ὁ τὸ Λεγοναυτικῶν ποιητής, καν τοῖς βεκολικοῖς, πλὴν ὀλιγών τῶν ἔξαθεν, ὁ Θεόκριτος ἐπιτυχέσσατο, ἀρ δὲ ἐν Ομηρος ἀν μᾶλλον, ἢ

Quod eorum carmina, cum iis quæ ad nostra per-
venerunt tempora, Poëtarum illustrissimorum operi-
bus conferenti, facile patebit.

§. IV.

Ut apud plerasque gentes, quæ aliquam saltem
operam Poësi dederunt, Vates in primis Deos, eo-
rumque opera, & in homines merita cantu celebra-
runt, ita etiam Poëtæ Alexandrini Deos *Hymnis*
prosequi haud neglexere; quorum tamen paucissimi
ætatem tulerunt. Notissimi autem sunt, qui CALLI-
MACHO adscribuntur, quorum nonnulli nobis adhuc
supersunt. Valde quidem diversas Critici tulerunt de
iisdem sententias, nonnulli enim, & in his Scholia-
stæ, maxime laudarunt, alii autem majori, ut nobis
sane videtur, jure reprehenderunt. Si enim in eos
insignis pietatis, grati animi & admirationis sensus,
qui summam efficiunt Hymnorū, quæras, non nisi
rigidam factorum viriumque, quæ Numinibus inesse
aut ab iisdem proficiisci putabantur, enumerationem
& vanam eruditionis ostentationem deprehendes g).

Quod

Ἄπολλάνιος ἐθέλοις γενέσθαι; τί δὲ Ερατοσθένης ἐγ τῇ
Ἐργάζοντι (διὸ πάντων γ' ἀμώμητον το ποιητικόν). Αὐχιλό-
χος πολλὰ, καὶ ἀνεικονόμητα παρασύροντος, κακεῖνα τ
ἐκβλῆσ τε δαιμονίσ πνευμάτος σφῦ, ἢν υπὸ νόμον τάξει
δύσκολον, ἀλλα δῆ μείζων ποιητης. Vide LONGINUM de
Sublīm. Sect. XXXIII.

g) Diūtis facile assentiet, qui ex. c. hymnum in Cererem

Quod si ulli carminum generi, Hymnis minime convenit, qui sublimitate sensuum, sententiarum & orationis quam maxime splendere debent, ni ausis excidant. Hac sane sublimitate prisorum quoque Græcorum Hymni conspicui sunt. Eadem tamen atque **CALLIMACHUS** usi sunt forma plerumque Hexametrica, quæ etsi a natura Hymnorum non omnino abhorreat, scopo tamen eorum minus apta est, quam **Lyrica.** — Clarius autem nomen sibi *Elegiaco* carmine vindicavit, habitus omnium sui ævi Elegiacorum Poë-

legerit. Laudatus Deam Poëta, primum qua reverentia sacra ejus peragere conveniat, præscribit, dein fabulam de erroribus ejus filiam Proserpinam quærentis his persequitur verbis: (10)

Πότνια, πῶσ σε δύναυτο πόδες φέρεν ἐς τ' ἐπὶ δυθμάς,
Ἐς τ' ἐπὶ τὸς μελάνας, καὶ ὅπα τὰ χρύσεα μᾶλα;
Οὐ πλεῖς ἀρέδες τηνὸν χρόνον, εδὲ ἐλούσσω.
Τεῖς μὲν δὴ διεῖπε Αχελώιν αργυροδίνην,
Τοσσανὶ δὲνδρῶν ποταμῶν ἐπέγασσας ἔκαστον,
Τεῖς δὲπὶ καλλιζῆς οὔσῃς δέρμες ὄμφαλὸν Ενναν,
Τεῖς δὲπὶ καλλιχόρῳ χαράδρῳ ἐκαβίσσασο φερτί,
Αυσαλέα, ἀποτος τε καὶ εἰ φάγες, εδὲ ἐλούσσω.

Divæ autem in homines beneficia, non nisi leviter & prætereundo perstringit, tota fere reliqua parte Hymni, 122 versus continente, in impietate *Erycitionis* & poenis ei irrogatis versatus. Sic & Hymno in *Dianam* v. 49, 50 frigide satis induxit Mulciberem aquario in usum equorum Neptuni fabricando occupatum, *HOMERUM* Il. XVIII. 373. sqq. putida fictione imitatus,

*) * (*

Poëtarum sere elegantissimus, & sane eousque elegans, ut ipse PROPERTIUS, felix ille Romanorum Eroticus vates, ejus imitatoreni se ingenue fateatur *h*). Sed ut reliquorum ita etiam hujus Elegiis nos privavit invida fors, excepta una, quam CATULLUS latiali lingva redditam in suis carminibus n:r LXVI servavit; ut difficile judicatu sit, an jure hoc sibi comparaverit nomen. Si autem ex unica illa adhuc exstante, quæ de BERENICES, conjugis & sororis PTOLEMÆI EVERGETÆ, coma, astris a CONONE SAMIO Mathematico adscripta *i*) agit, serendum sit judicium, augurari liceat, carmina Ele- giaca CALLIMACHI inprimis vi exquisitæ & tersæ artis polluisse. Quod quoque ipse Ovidius, licet alias ejus admirator, his versibus

*Battiades semper toto cantabitur orbe,
Quamvis ingenio non valet, arte valet.*

concedere coactus est *k*). — Quod si ullo carminum genere præcipuam quandam ingenii laudem mereatur, eam *Epigrammatibus*, quorum numerus est maximus, acceptam referat; majorem enim hæc quam cetera produnt venæ benignitatem, & omnium

B

hu-

h) Vide QUINTILIANUM *L. X. c. i.*, & PROPERTIUM initio *Eleg. I. Libr. Tert.*

i) Confr. HYGINI *Port*, *Astron.* 24.

k) Vide OVIDII *Amor.* *I. XV. 13.*

hujus ætatis Epigrammatum habentur fere præstans-tissima. — Quantum itaque ars, ingenio haud felicis-simo sublevata, possit, hicce luculentissime ostendit Poëta.

§. V.

Nulla fere Poëtarum, qui Alexandriæ viguerunt, familia frequentior fuit illa *Dramaticorum*, e-quinibus Grammatici *Pleiades*, ut videtur, duas, unam scilicet *Tragicorum* alteram *Comicorum* formarunt l). De utraque autem valde mancam & obscuram habe-mus cognitionem, ut nequidem inter omnes conve-niat, qui in *Tragicalm*, licet hæc quam *Comica* mul-to notior esset, relati fuerint Poëtæ m), De LYCO-PHRO-

l) *Tragicalm* suisle *Pleiadem* omnes, qui de Poësi Alexan-drina mentionem faciunt, satis superque tellantur: de *Comica* autem videsis FABR. *Biblioth. Græc.* Vol. II. p. 318. quo cum confr. HEYNE *Opuscula Academica* Vol. I. p. 96.

m) A Scholiaste HEPHAESTIONIS *Pleias Tragica* hunc in mo-dum enumeratur: AÆANT DES, ALEXANDER AÆTOLUS, HO-MERUS, Myrus poëtriae Byzantinæ filius, LYCOPHRON, DIONYSIDES, (pro quo alio loco Sosiphonem nominat) SOSITHEUS & PHILISCUS f. PHILICUS. In IRIARTI calat. codd. msst. gr. p. 212. sqq. notantur: THEOCRITUS, ARA-TUS, NICANDER, CALLIMACHUS, APOLLONIUS RHODIUS, LYCOPHRON & HOMERUS Junior f. Tragicus. Confr. FABR. loco antecedenti nota commenmorato, cum Voss: *Instit. Poët. L. II. c. 12. §. 9.* Alios præterea WINKEL-MANN, MORHOFIUS & multi alii enumerant.

PHRONE tamen, cujus Drama Tragicum, *Alexandra*
 vel *Cassandra*, *Priami* filiae nomine insignitum, so-
 lum ad nostra pervenit tempora, fuisse ei locum in
 Pleiade Tragica assignatum omnes uno ore conser-
 tiunt. In hocce vero, mille fere & quingentos ver-
 sus continente, solam Cassandram perpetuo carmine
 jambico vaticinantem de Trojæ, Græcorum Troja-
 norumque Heroum fatis, & de rebus usque ad
 ALEXANDRUM MAGNUM eventuris, induxit Poëta.
 Carmen quidem obscurissimum (hinc *σκοτεινὸν ποίημα*
 a SYIDA appellatum), atque vel fabulis vetustissi-
 mis, vel imaginibus, allegoriis & metaphoris maxi-
 me insolitis onustum, neque auctori neque genio sœ-
 culi laudem quandam insignem conciliat. Abstrusa
 ubique oraculorum dictione utitur, & omnes, de
 quibus mentio fit, deos hominesve, vel alienis no-
 minibus, vel circumscriptione significat, qua anxia
 saepe cura Drama ejus multo etiam magis evadit ob-
 sculum n). Omni itaque jure Celeberrimus WIN-
 KEL-

n) Quum ex. c. *Cassandra* orco opaco socios *Ulyssis*, post
 multa pericula exceptum iri divinasset, his de *Ulyssis*
 ipso vaticinatur verbis (vers. 657 & sqq)

Ἐνα Φθαρέντων ἄγγελον λιπῶν φίδων,
 Δελφίνόσημον, κλωπα Φοινίκης θεᾶς
 Ος ὑψεται μεν τά μουογλυπτά σέγος
 Χάρωνος, ὃντις τῷ κρεωφάγῳ σκύφον
 Χερσὶ προτείνειν, τεπιδέρπιον ποτόν.
 Επόψεται δὲ λειψανοι τόξευμάταν

KELMANN id de Lycophrone fert judicium, quod, genium veræ Poëseos negligens, nil amplius intendere videtur, quam ut carmen haberet non sine multo sudore laboreque intelligendum o). — Neque maiorem cognito suo in PTOLEMÆI (*Philadelphi*) & conjugis ejus ARSINOËS nomina *Anagrammate*, quo illud in ἀπομελίτος (quasi totum mellitum ac jucundissimum) hoc in *iov Hæc* (*Violam vel florem Junonis*) commutavit, gloriam sibi conciliavit; quippe quod non solum adulatio nem turpem, sed etiam inanem litterarum lusum prodidit.

§. VI.

Neque qui *Didacticum* ingrederentur Poëseos genus Alexandriæ deesse potuerunt, quum, si quod, id in primis gratam offerret occasionem eruditionis copiam ostendendi, sed pleraque eorum hujus argumenti carmina fuere jam diu deperdita. Servatum tamen est ERATOSTHENIS Poëma κατασφισμοι inscriptum, quod in astris singulis describendis, histrio-

Τῇ Κηραμυντε, Πευκέως, Παλαιόνος
Οἱ πάντα θαυμάζοντες εύτόργω τικάφει
Σχόνω κακήν τείσουσ; κερδεών ἄγρην. &c.

Quod quidem exemplum satis, ut nobis certe videtur, quod de eo diximus, probabit.

o) Vide WINCKELMANN *Geschichte der Kunst des Alterth.* 2:ter Theil, p. 727.

riaque eorum fabulosa exponenda versatur p). Hoc
sane & quas sumere materias, & quomodo ornare
disponereque easdem hac ætate solerent Vates Di-
daœtici, non solum qui Alexandriæ viverent, verum
etiam alii, satis superque docet q). Mirum itaque
non

p) De carmine *apotelesmatico*, quod sub MANETHONIS nomi-
ne ambulat, nihil pronuntiare possumus, quum non fa-
tis certe sciamus, an ei merito sit tribuendum, vel ali-
cui alii. Vide HEYNE *Oriens. Acad. Vol. I.* p. 95.

q) Valde quidem nota sunt carmina didactica ARATI SA-
LENSIS Φενομενοι f. de Astris, & Διστημεναι f. Prognostic-
ta, nec non NICANDRI COLOPHONII Θρησκαι f. de be-
stis venenatis & adversus illas remediis, & ejusdem Αλεξανδρι-
δουμαναι f. de remediis adversus venena; quarum ille
iub ANTIGONO GONATA in Macedonia, hic autem sub
ATTALO III in Pergamo vixit. Vide FABR. *Biblioth. Græc.* c. XX & XXIX. — Quod vero de his, qui &
optimi hujus ævi poëtarum materiam didacticam tractan-
tium fuere, judicium fert CICERO (de Oratore Lib. I, c.
16): "Etenim si constat inter doctos, hominem ignoratum
Astrologia, Aratum, ornatismis atque optimis versibus
de coelo stellisque dixisse: si de rebus rusticis hominem ab
agro remotissimum, Nicandrum Colophonium, portica qua-
dam facultate, non rustica, scripsisse præclare" &c. inpri-
mis de structura verbi & veritate narrationis est in-
telligendum, his enim haud reprehendendam dederunt
operam; insignioribus autem veræ Poëtos virtutibus tere
nullis gauent, quarum vi feliciter in argumentis poëti-
ce tractandis versarentur. Nonnulla quoque Epigramma-
ta his adscribuntur, mediocre autem laude digna.

non est, si Poëta tale eligens argumentum, quod necessario deprimeret ingenium, vinculaque eidem injiceret, altius surgere & majora spirare non valeret. Caret ideo etiam carmen ERATOSTHENIS vestitu illo ingenuo, simplici & eleganti, quo Didacticus quoque Poëta argumentum suum induere sciat necesse est, si laurea cingi avet, quoque VIRGILII *Georgica* semper insignis & laudandi Exemplaris instar nitent. Ad nos etiam quatuor ERATOSTHENIS *Epigrammata* pervenere, quæ autem nullam præ aliis ejusdem generis Poëmatiis merentur laudem r).

§. VII.

Aliud quoque & peculiare quidem *Satyricæ* Poëeos genus, quo & sui invicem, & Philosophorum aliorumque, præsertim sibi invisorum hominum imaginem turpiori exponebant pictura, plurimi adorti sunt hujus ævi Poëtarum s) Horum tamen omnium celeberrimum consecutus est nomen TIMON PHLIASIUS, qui *Sillis*, quos ipse invenit, & PTOLEMÆI PHILADELPHI ætate in celebritatem adduxit, utpote Scepticus, Philosophos dogmaticos sale acutissimo irridebat. Quod quo felicius ei succederet, versus Poëtarum priscorum celeberrimorum, ut ex. g. Ho-

ME-

r) Collecta sunt in *Anthologia Græca* Cel. JACOBS T. I. p. 227 sqq.

s) Confr. FULGENTIUM *Mythol.* I. p. 15, 16. ed. Munk.

MERI imitatus est, & in aliom sensum ingeniose verit^t). Neque minus notus est inter hos CALLIMACHUS, qui discipulum ingratum APOLLONIUM RHODIUM carmine satyrico, quod *Ibis* inscribitur, vehementer objurgat, dirisque devovet, quemque OVIDIUS cognito ejusdem nominis carmine, in initium scripto, ducem fecutus est. Sed ut *Sillorum* ita etiam *Ibidis* non nisi fragmenta supersunt, ut fere eandem, quam cetera Poëtarum Alexandrinorum carmina Satyrica tulerint fortē.

§. VIII.

Quod Græcia ipsa jam ad fastigium usque evenitum viderat Epicum Poëseos genus, id etiam tangere ausi sunt Poëtæ Alexandrini; nec autem laudabiliori successu, quam quo cetera canendi genera attigerunt. Quo enim acriori ingenio, quoque excelsiori animo ornatus sit necesse est is, qui jure ad Epici carminis gloriam adspirare poterit, eo magis excederunt ausis inferiores multo Ægyptii Vates, ut Auctor *Argonauticorum*, quæ adhuc nostris exstant temporibus, APOLLONIUS RHODIUS, satis superque testatur. Quem licet magna cura in vitiis evitandis & dictione tersa elegantique reddenda versatum esse deprehendas, tamen, si ad summam operis, vel partium

¹⁾ Vide DIOPENEM LAËRTIUM in vita Timonis & confr. MANSO vermischte Schriften I. Theil. p. 274 atque ls. CASAUBON: de Romanorum Satira L. II. c. 3.

sum dispositionem, vel ornatum respicias, male & infeliciter *Iliadem* & *Odysseam* imitatum esse fateberis. Quam enim unitatem in disponendis operis partibus, quos *mores* ad amusim usque singulis Poëmatum *Personis* bene consentientes, & quam *operam Numinum* apte adhibitam (quæ vulgo *Machineri* vocatur) in his laudes, ea frustra apud Vatem Rhodium quæreres. Pollet sane HOMERI ingenium in Epi-ci carminis numeris partibusque absolvendis insigni facultate, ut omnis ævi evaserit Exemplar; id tamen non contigit APOLLONIO bene imitari. Quid! quod ne primo quidem Heroici carminis officio satis fecit, quo jubetur eximiis illum nullo non tempore ornandum esse virtutibus, qui Poëmatis audiet Herros. Jason autem, qui primum inter peregrinatores tenet locum, præ sociis neque genere, neque splendidis animi dotibus, neque claris rebus gestis vel admirationem vel amorem insignem sibi conciliare vallet u); quin interdum ceteris multo ignavior est. Quod si jullo modo se esse peregrinantis cohortis du-

a) Proinde hanc quoque acutissimus! Criticus MANSO, de Heroë Poëmatis tulit sententiam: "Auch JASON ist der Mann nicht, der unsre Bewunderung erregen und unsre Liebe verdienen kann. Um jene zu erwerben, musste er selbständiger und grösser handeln, und um diese zu gewinnen, in minder entehrenden Lagen erscheinen. Charaktere der vornemsten Dichter all. Nat. 6 B, p. 204.

ducem idem prodit, id sermonibus ad comites itineris cohortandos habitis fit; neque tamen vel in iis vis quædam eximia exsplendescit v). Non igitur sine ratione APOLLONII *Argonauticorum* opus judicavit QUINTILIANUS x) non contemnendum quidem, tamen æquali quadam mediocritate. Neque tamen omni APOLLONIUS privandus est laude. In affectibus enim exprimendis plerumque haud infelix est, & fatentibus acerrimis quoque Criticis in amore pingendo prospero inprimis versatus successu, ut ex hujus cum virtute in *Medea* pectore certamine facile intelligitur y). Nonnunquam etiam ei contingit

C

gen-

v) Ipse acclamatione suorum refotus, pericula subire futura his eos hortatur verbis (643 Lib. II).

Ω' φίλοι ὑμετερη ἀρετῆ ἐν θάργος ἀξέω.
Τένεκα νῦν ἐδ' εἴ κε δί αἰδας Βερέθρων
Στελλοίμην, ἔτι τάχθος ἀναψυμαι, οὐ τε πέλεσθε
Ε μπεδοὶ ἀργαλέοις ἐν δείμασιν. αἷλ' ὅτε πέτρας
Πληγάδας εὔπλωμεν, σίφαις ἐκ ἐτ' οπίσσω,
Ε σσεσθαι τοιονδ' ἔτερον Φόβον· εἰ ἔτέον γε
Φρεδμοσύνη Φιῆς ἐπίσπουμεν οι νεόμεσθαι.

x) Vide QUINTILIANUM Lib. X. c. 1 p. 893.

y) Post adumbratam satis bene quietis, quæ nocte solet esse imaginem, his dolores exponit *Medea* (vers. 750 Lib. III.)

Αἴκα μάλ' εἰ μήδειαν ἐπὶ γλυκερὸς λαΐθεν ὄπιος.
Πολλὰ γὰρ αἰσονίδας πέθω μελεδῆματ' ἔγειρεν,
Δειδūμη ταυρῶν κρατερὸν μενός, διστιν ἔμελλεν

gentes terrasque, quas adorantur Argonautæ ejus, tam vividis naturæque convenientibus depingere coloribus, ut non multum desit, quin cum ipso certare audeat HOMERO.

§. IX.

Si autem cui hujus ævi Vatum & genio sæculi novum insolitumque avide quærenti & veræ genuinaeque Poësæos virtuti simul satisfacere datum fuit, illam certe THEOCRITO z) deberi laudem, nemo, qui

Φθεισθαις αεικελιν μοιην κατα νεον αέρος.
Πύκυα δέ οι κραδιη σηθεων ἐντοσθεν ἔθυεν,
Η' ελις ως τις τε δόμοις ἐν πάλλεταις ἀγυλη
Τ' δατος ἐξανισσα, τὸ δὴ νεον ηὲ λέβητι
Ηὲ πε ἐν γαυλῷ κέχυταις η δὲ ἐνθα καὶ ἐνθα
Ωκηη σροφάλγυτι τινάσσεται αίστοσα.
Ως δὲ και ἐν σῆθεσσι κέαρ ἐλελίζετο καρησι. &c.

Totum huncce locum affectuum in *Medea* pugnam pulcre depingentem Germanice redditum invenies in *Charakter der vornemst. Dicht. all. Nat. 6. Bd. p. 235.*

z) Non quidem inter omnes convenit, quando & ubi hicce vixerit Poëta. Videtur tamen maxime veritati consentaneum esse, cum Syracusis natum ad mortem usque AGATHOCLIS ibi permanisse, vexata autem civilibus dissensionibus patria, Alexandriam se contulisse, ibique sub PTOLEMÆO PHILADELPHO vixisse. Confr. FABRICII *Bibliotheca Græc. Vol. III. p. 765.* & MANSO *vermisichte Schriften I. Theil p. 270—272.* Ceterum si reliquis THEOCRITÆ ingenii documenta nos privasset iniqua fors,

qui vel obiter perpenderit, quantum fuerit ille de *Bucolico* carmine meritus, infitias ire sustinebit. Hoc enim Poëseos genus, licet ante ejus tempora non omnino intactum, nulla tamen, ne in Græcia quidem ipsa Musas felicissime colente, fama dignitateque aut loco inter cetera canendi genera promerito inclaruit. THEOCRITUS autem novum ei addidit splendorem, eoque insigniorem, quo certius est, qui eum postea attigerint, paucos, qui auxerint, vix ullos fere fuisse. Si enim vel argumentum Idylliorum ejus, vel vestitum respicias, illud bene electum reique rationi proprium esse, & hunc veris, vividis & venustis eminere picturis, concedas necesse est. Neque tamen tam sublimem & perfectam vitae pastoralis sistit THEOCRITUS imaginem, quam nonnulli Recentiorum, ut ex. c. GESSNER, celeberrimus ille Germanorum Bucolicorum auctor, exhibuerunt; id autem illi minime in vitium cedat, nam probe observandum est, eum non fidam sed veram Naturam, non *Arcades* sed *Siculos* Pastores Colonosque pingere, quare non tantum vi phantasiae indulgere, verum etiam veritatem consulere utique debuit. Loquuntur tamen Pastores ejus tanto lepore, tanta nativa simplicitate, tantaque orationis elegantia, ut non possint, quin

C 2

Le.

Idyllia XIV. XV. XVII. extra omnem dubitationis aleam ponerent, eum Alexandriæ partem vitae degisse, unde, quum de Poëtis Alexandrinis agamus, THEOCRITUM silentio præterire neutquam potuimus.

Lectoris Auditoris jucunde moveant pectus, & admirationem applausumque cieant vati, quod quidem perfecto ex. gr. idyllo IV, quo *Battus* & *Corydon* sermocinantes inducuntur, mox fatebitur æquus rerum æstimator aa). Plura etiam varii generis car-

mi-

aa) Exemplum afferre placet, quod satis superque judicium confirmat nostrum (vers. 29)

Corydon loquitur:

Οὐ τῆνα γ', δὲ νύμφας, ἐπεὶ ποτὶ Πίσσαν ἀφέρπων
Δῶρον ἔριν γη ἐλείπεν· ἐγὼ δὲ τις ἐιρὶ μελικτάς.
Κηνοῦ μὲν τὰ Γλάυκας σύγκεβομαι ὃν δὲ τὰ Πυρρών,
Αἰγέων, τῶν τε Κρότωνας κακὸς πόλις οἱ Ζάκυνθος.
Καὶ τὸ ποταῖον τὸ λακνίον, ἀπερὶ ὄπύκτος
Αἴγων ὄγδωνοντα μόνος κάτεδασσατο μασδᾶς.
Την εἰ καὶ τὸν ταυρὸν ἀπ' ᾧρας ἀγε πλάξας
Τὰς ὄπλας, κῆδων Αμαρυλλίδοι. ταῖ δέ γυνάμες
Μακρὸν αναίσταν, χ' ἀβωκόλος, ἐξεγελασσεν.

Battus:

Ω' Χαρίσσος Αμαρυλλίδοι, μόνας σέθεν εδὲ θαυμάσας
Αστενύμετθ', ὅσοι αἵγες ἔμιν φίλαι, ὅσσον ἀπέσθας.
Αἱ δὲ τῷ σκληρῷ μάλα δαιμονος, ὃς μὲν ἐλελόγχει.

Corydon:

Θαρσεῖν χεὶ φίλε Βαττε; τάχ' αὐλέοντος ἔσσετ' ἀμείνον
Εἶπόδες ἐν ζωῶιν, ἀνέλπιζοιδε θανόντες
Χ' οὐ Ζεὺς ἀλλοκα μὲν πελει αἴθριος, ἀλλοκα δὲ οὐεν

Battus:

Θαρσεῶν· Βαττε κάτωθε τὰ μυσχία, τὰς γ' ελαῖας
Τὸν θαλλὸν τρώγοντι τὰ δυστοα σιτθ ὁ Δεπαργυρος.

* } 21 *

mina auctore THEOCRITO habemus, quæ Grammatici veteres sub communi Idylliorum nomine comprehendenterunt, licet ad Poëmata pastoralia haud sint referenda. Horum autem omnium maxima dignum est laude Idyllion XV, de *festo Adonidis* a Fœminis Syracusanis Alexandriæ celebrato, quid Poëta in moribus depingendis valeret, felicissime ostendens. Sunt tamen quædam minoris quam reliqua pretii, quin etiam nonnunquam ingenium colore nimis arcessito aspersum produnt; quod præ ceteris Idyllion XVII, laudes PTOLEMÆI PHILADELPHI prosequens, si jure THEOCRITI præ se ferat nomen *bb*), testatur.

An alia quædam Alexandriæ exculta fuerint carminum genera nescimus. Potissima enim Scientiarum Litterarumque Alexandrinarum monumenta, Bibliotheca hujus urbis celeberrima igne bis deleta, maximam partem perierunt. Quod quidem eo magis dolendum est, quam non tantum litteras Ægyptiacas, verum etiam universam veterum litterariorum clade obruerit extiabiliter.

§. X.

Qui igitur fuerunt Poëtarum Alexandrinorum

ee.

bb) Vide FABRIC. *Biblioth. Græc.* Vol. III. p. 774.

celeberrimi, quæque eorum opera, licet paucissima, secunda nobis reservavit fortuna, satis superque in aprico ponunt, quantum a sublimi & fœcunda antiquorum Græcorum vena, quæ Alexandria floruit Poësis, alienata fuerit. — Mirum autem videatur, canendi artem non idem, quo in Græcia provecta fuerat, Alexandriæ mœnia ingressam tenere potuisse fastigium; cum tamen munificentia PTOLEMÆORUM & in litteras studium nihil inexpertum reliquerit exhortationum & præmiorum, quod ad florem ejus juvandum valeret. Sed quemadmodum plerisque rerum humanarum accidere solet, ut sensim sensimque crescant, & ad culmen perfectionis progresæ mox corrumpantur & relabantur; ita etiam Poësi Græcanicæ evenit; quo enim PERICLIS & ALEXANDRI MAGNI temporibus superbierat, splendorem ad ripas Nili brevi amittebat. Quam quidem sortem, forsan ipsa liberalitas PTOLEMÆORUM magis accelerabat, quam retardabat. Qua enim Musis, ut summam attingant gloriam, præ reliquis opus est, libertatem paullatim amiserunt omnino, nec a se ipsis, sed a Regibus, atque terfissimis, sed vanis, tumidis & fatuis saepe pependerunt Aulicis. Non paucis contenti, iisque idoneo judicio pollutibus Lectoribus, sed ut se miraretur turba, laborantes, & Regi, unico Judici & Brabeutæ placere cupientes Musarum cultores, non ipsi veram fecuti fuere pulcritudinis rationem, sed pravo saeculi gustui male seduli accommodarunt.

Ipsa

Ipsa præterea *Musei* constitutio, convictum nimis forte luxuriosum & consortium omnis generis eruditorum promiseum inferens, contulit quoque sine dubio nonnihil ad genium Poëtarum depravandum; quam igitur jam *TIMON PHLIASIU*S, de quo supra mentionem instituimus, haud inepte arguit, dicens: permultos pasci in Ægypto populosa pugnantes libris, & semper digladiantes Musarum in cavea *cc*). Nam eruditi in Museo conviventes a vita communi & Republicæ negotiis abalienabantur, & naturam scrutari sequique desveti, non nisi ex litteris omnem eruditionis copiam hauriebant, cui consilio maximus librorum *Bibliotheca* collectorum numerus peroppor-tunam præbebait occasionem. Hinc igitur facile patet, cur plus operosi laboris & cumulatae doctrinæ, quam venustatis & simplicitatis naturæ convenientis apud hujus ævi Poëtas deprehendas. Quare non si-ne ratione dicere possumus, talem fuisse rerum statum, ut non permitteret, plus *Alexandriæ* in Poëfeos excolendæ gratiam fieri, quam revera sit factum; Musæ enim libertate destitutæ, & nimis anxiate

*cc) Πολλοὶ μεν βοσκούται ἐν Αγρυπτῷ πολυφύλῳ
Βιβλιακοὶ χαρακεῖται ἀπείριται δηριώντες
Μεσεων ἐν ταλάρῳ.*

cultæ cura, nativam suam simplicitatem & amoenitatem amittunt, ut flores artis ope foti, qui saepe a natura ab ludunt, & semper perdunt lætum illum vividumque colorem, qui non nisi solis radiis & libera aura efflorescit.

